

УДК 72.037.5

СЮРРЕАЛІЗМ В РОЗРІЗІ АРХІТЕКТУРНОЇ ТВОРЧОСТІ

Острогляд Олена Володимирівна, старший викладач, кафедра образотворчого мистецтва, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, м. Полтава, Україна

Гнезділова Дарія Миколаївна, студентка, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, м. Полтава, Україна

Ключові слова: архітектурна творчість, архітектура, сюрреалізм.

Архітектура сюрреалізму включає в себе роботи як уже класичних, так і сучасних архітекторів. Це ірраціональна архітектура, яка не вписується ні в які ідеї комфорту; споруди розтягнуті, зігнуті, вигнуті, закручені або іншим чином трансформовані, складені із модулів, як блоки Дженги, а також мають різні вікна, балкони, чи декор і яка виходить за межі уяви з робіт художників чи мрій.

Однак найбільш відома кореляція між сюрреалізмом і архітектурою виникла у вигляді десятирічного проекту австрійсько-американського архітектора Фредерика Кіслера. Після переїзду у Нью-Йорк з Відня у перші десятиліття 20-го століття і після його об'єднання з рухом Де Стайл, Кіслер працював над виставкою для Пеггі Гуггенгайм, а також співпрацював з Марселем Дюшаном і Андре Бретоном над дизайном «Зала забобонів» для «Internationale du Surrealisme» у Парижі в 1947 році.

Після роботи з сюрреалістами Кіслер почав активно концентруватися на своєму найбільш відомому проекті – «Нескінченний будинок». Концептуальний проект ґрунтувався на його попередніх проектах для «Нескінченного театру», а також на його власній теорії корреалізму, в якій Кіслер доводив важливість динамічних кореляцій між об'єктами, простором і людським досвідом. Згідно Кіслеру, «скульптура, живопис, архітектура не повинні використовуватися для того, щоб розділяти наш досвід мистецтва і життя; вони тут для того, щоб об'єднати мрію і реальність». Кіслер завжди прагнув усунути розрив між реальним і сюрреалістичним.

Все те, що раніше ми могли побачити тільки в роботах Мауріца Ешера чи Сальвадора Далі стало можливим в реальному світі як цілком правдоподібні об'єкти міського середовища – Кам'яниця Міла Антоніо Гауді у Барселоні, Ідеальний палац Фердінана Шеваля недалеко від Леону, Кубічні будинки Піта Блома у Роттердамі, Кривий будинок за проектом архітекторів Шотінських і Залевського у Сопоті, Танцюючий дім Владо Милуніча і Френка Гері у Празі, Сталевий будинок Роберта Бруно у Техасі.

Сюрреалізм руйнівний, але він руйнує тільки те, що вважає кайданами, які обмежують наше бачення. Хоча сюрреалізм відіграє і продовжує відігравати вирішальну роль у сучасній архітектурі, вплив сюрреалістичних структур та образності значною мірою залишилися непоміченими.

UDC 72.037.5

SURREALISM IN VIEW OF ARCHITECTURAL CREATIVITY

Olena Ostrohlyad, Senior Lecturer, Fine Arts Department, Poltava National Technical Yuri Kondratyuk University, Poltava, Ukraine

Dariia Hnezdilova, student, Poltava National Technical Yuri Kondratyuk University

Keywords: architectural creativity, architecture, surrealism

The architecture of surrealism includes: the work of both classical and contemporary architects. It is an irrational architecture that does not fit into any ideas of comfort; structures stretched, bent, curved, twisted, or otherwise transformed, made up of modules like Jenga blocks, as well as having different windows, balconies, or décor, and extending beyond the imagination of artists or dreams.

However, the most famous correlation between surrealism and architecture came in the form of a decade-long project by Austrian-American architect Frederick Kiesler. After relocating to New York from Vienna in the early decades of the 20th Century and after his association with the De Stijl movement, Kiesler worked on an exhibition for Peggy Guggenheim, as well as collaborated with both Marcel Duchamp and Andre Breton on the design of the «Salle Superstition» for the «Exposition Internationale du Surréalisme» in Paris in 1947.

Following his work with the Surrealists, Kiesler began to focus extensively on his most notable project – the Endless House. The conceptual project built on his previous designs for the Endless Theatre as well as his own theory of Correalism, in which Kiesler argued for the importance of the dynamic correlations between objects, spaces, and human experience. According to Kiesler, «Sculpture, painting, architecture should not be used as wedges to split our experience of art and life; they are here to link, to correlate, to bind dream and reality». In the lineage of the surrealist painters, Kiesler's house sought to dismantle the divide between the real and the more-than-real brick by brick.

Everything that we could only see before in the works of Maurits Escher or Salvador Dali became possible in the real world as quite plausible objects of the urban environment – Casa Mila Antonio Gaudi's Barcelona, Ideal Palace Ferdinand Cheval's near Leon, Cubic Houses Piet Blom's in Rotterdam, Curve House by the architect Shostinsky and Zalewski in Sopot, Dancing House of Vlado Milunich and Frank Gehry in Prague, Steel House Robert's Bruno in Texas.

Surrealism is destructive, but it destroys only what it considers to be shackles by limiting our vision. While surrealism has played and continues to play a crucial role in contemporary architecture, the influence of surrealist structures and images has been largely unnoticed.